

Находките на уайлдлайф фотографа Нели ДОНЧЕВА

Обикновена кукувица (*Cuculus canorus*). Прелетен вид, който зимува в африканските савани. Рано напролет, когато чуем песента на кукувицата, проверяваме джобовите с надеждата, че в тях има някоя пара, защото поверието гласи, че трябва да ни „закука“ с пълен джоб. В полет птицата наподобява сокол със заострените си крила и дългата си опашка. Гнездови паразит е – снася между 1 и 25 яйца в гнезда на различни видове пойни птици, които отглеждат малките ѝ (сн. 1).

Розов скорец (*Sturnus roseus*). Зимува в Индия, а в България се наблюдава по време на миграция. Случва се да гнезди в страната ни, но не всяка година. Това много зависи от наличието на храна, необходима за изхранването на малките – основно скакалци и други насекоми. Може да се наблюдава в степи и сухи пасища с каменисти хълмове, скалисти терени, дори кариери. Гнезди колониално в цепнатини и дупки, а глътката на множеството птици на едно място е уникална (сн. 2).

Черешарка (*Coccothraustes coccothraustes*). Постоянен вид за страната ни и една от най-едрият чинкови птици. Среца се в гористи райони от 0 до 1200 м надморска височина. Мощният ѝ клон е идеално приспособен да чуши костилките на плодовете на череши и джанки, за да достигне до ядките им, с които се храни. Похапва и от семената на различните дървесни видове – явори, ясени (сн. 3).

Обикновен пчелояд (*Merops apiaster*). Това е една от най-цветните птички в България и Европа. Долита от Южна Африка през април и мигрира през септември на големи ята. Тогава дори и над София може да се чуят специфичните звуци, които издава. Храни се с насекоми, които улавя в полет. Пчелната отрова не ѝ действа и в менюто ѝ освен водни кончета, пеперуди, бръмбари присъстват и пчели, оси и по-рядко стършели (пчелоядът на снимката е уловил земна пчела). Застрашен и защитен вид е и избиването му се наказва от закона (сн. 4).

Син синигер (*Cyanistes caeruleus*). Постоянен вид, който се среща почти в цялата страна. Храни се с насекоми, паяци, плодове, гъпки и семена. През зимата, в търсене на храна, се среща и в градските паркове и градини. Тежи само около 20 г, но безстрашно защитава плячката си – някоя слънчогледова семка на хранилките, където е чест гост заедно с чинки, горски зидарки, зеленики и други видове синигери. Гнезди в хралупи на дървета (сн. 5).

Въртошийка (*Jynx torquilla*). Единственият прелетен вид от кълвачовите птици, който се среща у нас. Зимува в Африка. Външно повече прилича на врабче, отколкото на кълвач. Полетът ѝ е като на кълвачите – вълнообразен, с поредица бързи махове и с прибрани по инерция крила. Има език, с който си помага при храненето основно с мравки, техните ларви и други насекоми. При опасност въртошийката разперва кри-

ла и опашка, отваря човка, съска като змия и върти главата си в различни посоки, като извършва с шията си змиевидни движения. Оттук идва и названието ѝ почти на всички езици (сн. 6).

Папуняк (*Upupa epops*). Наричат го още „циганско петле“. Прелетен вид е, зимува в Африка. Основната храна на папуняка са насекоми и техните ларви, различни безгръбначни, понякога и дребни гръбначни. Храната си намира основно на земята, като с дългия си клон обхожда рохката почва и пукнатини или рови в опаднали листа. По-едрата плячка разкъсва с удари на човката, понякога ловко я подхвърля във въздуха и я улавя. Предпочита поляни, овощни насаждения, осяени наредко с дървета площи. Липсата на стари дървета с хралупи за гнездене прогонват постепенно папуняка от традиционните му местообитания (сн. 7).

Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*). Тя е дребна хищна птица, а човката ѝ е силна и с леко завита надолу горна половина, с характерен зъбовиден ръб. Можем да видим тази птица кацнала на някой храст в дебнене на плячка – насекоми, основно бръмбари, но също и други безгръбначни, малки бозайници, птици и влечуги. Често набучва насекоми на бодлите на храсти и така ги „консервира“ в продължение на няколко дни. Използването на инсектициди и родентициди в селското стопанство е една от основните причини за намаляване на европейската популация на вида. Има голям ареал на разпространение, зимува в Южна и Югоизточна Африка. У нас

1

2

3

5

6

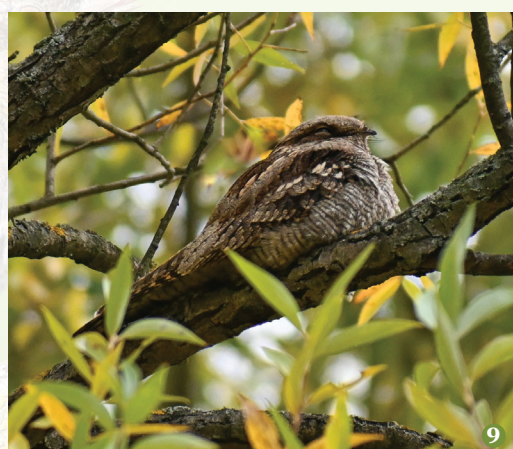
4

7

8

9

се среща само в размножителния си период, като първите птици се появяват в началото на май и отлитат към Африка в края на август – началото на септември (сн. 8).

Европейски козодой (*Caprimulgus europaeus*). Наричат го още нощна лястовица, тъй като е активен през тъмните часове на денонощието и има бърз и маневрен полет. След залез издава присъствието си с характерен монотонен звук, наподобяващ жабешко крякане. Има безшумен полет и лови насекоми във въздуха. В редица европейски страни е разпростра-

нено вярването, че нощем тази птица дои домашния добитък с широката си уста. Оттам идва и научното му наименование – от лат.: *Caprimulgus* – дояч на кози. Всъщност козодоите се навъртат около домашните животни заради изобилието от паразитиращи по тях насекоми. Тази снимка е направена по време на миграция, през октомври, в един софийски парк (сн. 9).